

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORȘ

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 »
Pe 3 luni 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

Cheul Dâmboviței (Oasa Cănuță)

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Jurisprudența română;

Inalta Curte de Casație secția I: *Ițic Grünberg și Idel sin Marcu.*

Curtea de Apel din București secția I: *J. D. Bălășescu și alții cu Nicolae Dinu Ciocan și Voicu D. Ciocan.*

Curtea de Apel din Iași secția II: *Alexandru N. Dimitriu și Elena Dimitriu cu obștea răzașilor și Uniunea foștilor clăcași de Râncenii-Spârcoceni.*

Idem: *George Pavloff cu Ion C. Pavli.*

Informațiuni.

In acest din urmă cas, tribunalul, la judecarea afacerii în audiență poate fi compus de un alt complet de cât cel ce a descins la localitate

Decisiunea No. 27. Respins recursul făcut de Ițic Grünberg contra sentinței trib. Botoșani No. 328/94, în proces cu Idel sin Marcu.

S'a citit raportul dresat în cauză de d. consilier Al. Degrè.

S'a ascultat: d. I. Manea, avocatul recurentului Ițic Grünberg, în dezvoltarea motivelor de casare și d. D. Chebapci, avocatul intimatului Idel sin Marcu, în combateri.

Curtea delibând,

Asupra mijlocului de casare dezvoltat în audiență: «La darea sentinței de mai sus aș judecat alți judecători de cât cei cari aș luat parte la cercetarea locală făcută de completul tribunalului (jurnalul No. 2629 din 4 Iunie 1894) art. 222, 225 și 226 pr. civ. și art. 37 din legea Inaltei Curți de Casație».

Având în vedere sentința supusă recursului;

Considerând în principiu că de și este adevărat că după sistemul codului nostru de procedură civilă, o cercetare la fața locului făcută de completul tribunalului nu poate fi considerată ca o măsură preparatorie, în sensul art. 159 pr. civ., ci o parte chiar a judecății cauzei, acest principiu însă își are aplicațiunea numai atunci când actul dresat la localitate constată pur și simplu că completul a luat cunoștință de litigiul dintre părți fără alte detalii, iar nu și în cazul când actul dresat la localitate constată numai starea de lucrur, relativ la litigiul fără nici o deducțiune sau apreciere rezervând prin urmare părților dreptul de a și dezvolta probele lor dinaintea tribunalului;

Considerând în specie că după cum rezultă din sen-

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTĂ CURTE DE CASAȚIE SECȚIA I

Audiența de la 17 Ianuarie 1896

Președenția d-lui CH. PHEREKYDE, consilier

Ițic Grünberg cu Idel sin Marcu

Cercetare locală.—Cercetare locală efectuată de completul tribunalului.— Când se consideră ca o măsură preparatorie și când ca o parte a judecății chiar. — Dacă când se consideră ca o simplă măsură preparatorie completul de la judecată în audiență poate diferi de cel de la descinderea locală ?

O cercetare la fața locului făcută de completul tribunalului se consideră ca o parte chiar a judecății numai în cazul când actul dresat la localitate constată pur și simplu că completul a luat cunoștință de litigiul dintre părți fără alte detalii, nu și în cazul când actul dresat la localitate constată numai starea de lucrur relativă la litigiul fără nici o deducțiune sau apreciere rezervând părților dreptul de a și dezvolta probele lor dinaintea tribunalului, cas ce se consideră ca o măsură preparatorie.

tința atacată, complectul tribunalului, cu ocaziunea mergerei la localitate în ziua de 4 Iunie 1894, s'a mărginit numai în asculta martorii propuși de părți și a constat starea de fapt a litigiului, spre a o avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat de tribunal.

Considerând că de și la termenul fixat a judecat și a pronunțat sentința un alt complect de cât acela ce mersese la localitate, prin aceasta însă nu se poate susține că s'ar fi violat textele de lege coprinse în mijlocul de casare de oare-ce faptele ast-fel constatate prin procesul verbal dresat de complect la localitate puteau servi de bază complectului care a pronunțat sentința ce se atacă cu recurs, mai cu osebire că acel proces verbal a servit tribunalului numai ca o măsură de instrucțiune, iar convingerea sa ș'a format'o și din alte probe administrate de părți precum au fost depozițiile martorilor și actul de expertisă ce s'a dresat cu această ocaziune ;

Că așa fiind mijlocul de casare urmează a fi respins ca ne întemeiat ;

Considerând în fine că mijloacele de casare invocate prin petițiunea de recurs nu au fost susținute în ședință de către recurent.

Pentru aceste motive, Curtea respinpe recursul. etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența de la 19 Maii 1895

Președenția D-lui I. CERCHEZ, Membru

Decisiunea No. 130

I. D. Bălășescu, Maria I. Grigorescu cu autorisația soțului, I. Bălășescu, Iosef D. Bălășescu și Nae D. Bălășescu, tutorele minorilor deced. Voicu Bălășescu cu Nicolae Dinu Ciocan și Voicu D. Ciocan,

Chemare în judecată.— Dacă reclamantul este liber a chema în judecată numai pe cine vrea el renunțând la unele persoane asupra cărora are drepturi. — Dacă defendorul poate impune reclamantului să pună în cauză persoane de la care acesta nu vrea să ceară nimic.

Esecuțiune. — Contestațiune la esecutiune. — Dacă neîndeplinirea formalităților cerute de lege pentru esecutiune atrage nulitatea ei. — Cară sunt aceste formalități.

1) *In principiu, reclamantul este liber a chema în judecată pe cine voește, renunțând la drepturile ce ar putea avea în contra altor persoane, și defendorul în nici un cas nu poate impune reclamantului a pune în cauză persoane de la care acesta nu voește a reclama nimic.*

2) *Legiuitorul, pentru garantarea părților condamnate cară se esecută, a prescris mai multe formalități de îndeplinit, formalități prevăzute de art.*

598 și următorii din pr. civilă, formalități a căror neîndeplinire atrage nulitatea esecutării.

Ast-fel: când portărelul în procesul său verbal de esecutare omite de a face fie căruși depozitat o somațiune de evacuare; când procesul verbal nu este semnat de contestatorii depozitați și nici se arată cauza pentru care n'au subscris; când procesul verbal nu s'a lăsat în copie de cât la unul din depozitați, nu și la cel-l'altă, etc. etc., neîndeplinirea acestor formalități cauzând un prejudiciu ce nu se poate repara decât prin anularea procesului-verbal de esecutare, judecata nu poate face alt-fel decât să admită contestațiunea celor interesați și să anuleze procesul verbal de esecutare.

S'au ascultat: D-l C. I. Nicolăescu, avocatul contestatorilor I. D. Bălășescu, Maria I. Grigorescu, Iosef D. Bălășescu și Nae D. Bălășescu, în desvoltarea și susținerea motivelor de contestație, și d-l Dimitropol, avocatul intimaților D. Ciocan și Voicu D. Ciocan, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra contestațiunei făcută prin petițiunea din 30 Octombrie 1893 de I. D. Bălășescu, Maria Iosef Grigorescu cu consimțământul soțului său Iosef D. Bălășescu și Nae D. Bălășescu ca tutore al casei decedatului Voicu Bălășescu ;

Având în vedere susținerile părților în instanță, actele prezentate și concluziunile scrise ;

Având în vedere că contestatorii cer pe de o parte anularea esecutării decisiunei cu No. 108/44 a divanului judecătoresc, secția I, din Valachia mare, esecutare care s'a efectuat de judecătorul Supleant al tribunalului de Dâmbovița în anul 1871, după cum se constată din actul dresat de dânsul la 27 Iulie același an, iar pe de altă parte mai cer anularea și a procesului verbal dresat de portărelul aceluiași tribunal la 13 Iulie 1892 pentru punerea în posesie de fapt a intimaților asupra terenurilor ce li se alesese prin actul de esecutare mai sus menționat ;

Având în vedere că prin contestația de față, se mai cere a se declara de Curte că n'ar fi opozabilă contestatorilor atât decisia de fond No. 108/44 esecutată în 1871, precum și o altă decisiune cu No. 284/72 a acestei Curți, dată cu ocaziunea unei contestațiuni ce se făcuse la esecutarea din 1871 ;

Având în vedere și incidentul ridicat de intimați că nu numai dânsii ar fi obținut formula esecutorie și esecutat decisia No. 108/44, ci ei împreună cu mai mulți alții, ast-fel că pentru judecarea contestațiunei de față, ar fi trebuit să se citeze în instanță nu numai dânsii, dar toți cei care au cerut și obținut esecutarea decisiunei din anul 1844 ;

Considerând că acest incident câtă a fi înlăturat întru cât reclamantul în principiu este liber a chema în judecată anume pe cine voește, renunțând la drepturile ce ar putea avea în contra altor persoane, și de oare-ce defendorul în nici un cas nu poate impune reclamantului a pune în cauză persoane de la care acesta nu voește reclama nimic.

In ceia ce privește contestațiunea :

Considerând că contestatorii nu mai pot discuta azi valoarea decisiunii No. 108/44 și a actului de executare din 1871, de oare-ce în privința acestei decisiunii, ultimul act de executare a avut loc încă din 1872, atunci când s'a judecat contestațiunea ce se făcuse în contra zisei executări și ultimul act de executare fiind în specie decizia cu No. 284/72, ce s'a dat asupra contestațiunii decisiunii confirmată prin aceea cu No. 68/92 a Curței de Galați conform art. 403 pr. civilă, după acel ultim act de executare nici o contestațiune nu mai poate avea loc ;

Considerând că, susținerea contestatorilor că ei n'ar fi figurat în hotărîrea de la 1844, e de asemenea nefondat de oare-ce mai întâi după cum se arată mai sus contestația e tardivă, și apoi pentru motivul că din actele prezentate și din desbaterile urmate se constată că procesul a avut loc cu defunctul Dumitru Bălășescu fapt recunoscut și de Joița Bălășescu, tutoarea casei D. Bălășescu în petițiunea de contestațiune de la 1871 și de oare-ce contestatorii n'au tăgăduit cătuși de puțin că dînșii n'ar fi copii și descendenții lui Dumitru Bălășescu ;

Ca așa fiind și rămânând opozabilă contestatorilor decisiunile 108/44 și 234/72 ale Curței de Apel din București precum și actul de executare din 1871 ; rămâne a se cerceta, dacă deposedarea de la 13 Iulie 1892 a avut loc în conformitate cu legea ;

Considerând în această privință, că legiuitorul pentru garantarea părților condamnate care se execută, a prescriis mai multe formalități de îndeplinit, formalități prevăzute de art. 598 și următorii din codul de procedura civilă ;

Considerând că din procesul verbal dresat de portărelul tribunalului de Dâmbovița la 13 Iulie 1892. se constată că mai multe din aceste formalități au fost omise și anume :

1) Deposedaților nu li s'a făcut fie căruia câte o somațiune de evacuare conform art. 599 pr. civ. ;

2) Procesul verbal n'a fost nici sub-semnat de contestatorii deposedați, nici nu s'a arătat motivul pentru care dînșii nu l'au semnat, ast-fel că din acest punct de vedere s'a violat și art. 602 al. 3 c. pr. civ. ;

3) Acest proces verbal nu s'a lăsat în copie după cum prescrie același art. al. 2 de cât lui Ion Bălășescu, iar nu și celor-l'alți cum trebuia ;

Considerând că, călcarea acestor forme, cauzând contestatorilor un prejudiciu care nu se poate repara de-
ât anulându-se lucrarea Portărelului în întregul con-

form art. 735 pr. civ., Curtea urmează a admite contestațiunea în această privință.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier T. T. Djuvaru, Curtea, admite în parte contestațiunea . . . etc.

(ss) I. Cerchez, A. Eus'ățiu, T. T. Djuvara.

CURTEA DE APEL DIN IASI, SECȚIA II

Audiența de la 9 Maiu 1895

Președenția d-lui G. DIMACHI, Membru

Decisiunea No. 80

Alexandru N. Dimitriu și Elena Dimitriu cu Obștea răzașilor și Uniunea foștilor clăcași de Rânceni-Spârcocenî din comuna Berezeni.

Prescripțiune.—Hotărnicie.—Dacă cererea de autorizare pentru facerea unei hotărnicii intrerupe prescripțiunea.

Prescripțiune. — Dacă prescripțiunea începută sub codul Calimach se regulează dupe aceea lege.

Prescripțiune. — Cum trebuia să fiă posesiunea sub codul Calimach spre a putea conduce la prescripțiune.

Prescripțiune. — Legea rurală. — Dacă legea rurală poate fi invocată ca just titlu pentru posesiunea unui pământ ce trece peste porțiunea dată de aceea lege, pentru a stabili prescripțiunea.

1) *Data cererii de a se autoriza facerea unei hotărnicii are de efect de a intrerupe prescripțiunea.*

2) *Prescripțiunea începută sub codul Chalimach trebuie să se reguleze dupe aceea lege.*

3) *Sub codul Calimach stăpânirea nu conducea la prescripțiune de cât dacă era de bună credință și neprihănită, adică dacă stăpânitorul ar fi avut temeiuri apropiate de adevăr spre a crede că pământul stăpânit es'e drept al său.*

4) *Legea rurală neputând constitui un just titlu de cât pentru porțiunea de pământ dată după aceea lege, cel ce posedă mai mult de cât avea dreptul după legea rurală, nu poate invoca această lege ca un just titlu pentru a invoca prescripțiunea în baza unei posesiuni de bună credință și întemeiată pe un just titlu translativ de proprietate pentru ce ocupă mai mult.*

S'a ascultat : D-l Mândru, avocatul apelanților Al. N. Dimitriu și Elena Dimitriu în susținerea și desvoltarea motivelor de apel și d-l G. Cristofor, avocatul răzașilor, și d-l Ianculescu, avocatul Uniunii clăcașilor, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de soții Alecu și Elena Dimitriu, contra sentinței tribunalului de Fălciu cu No. 168 din 24 Iunie 1894 dată în procesul intentat de numiții contra obștei răzașilor de pe moșia Rânceni-Spârcocenî și a Uniunii foștilor clăcași ai acelei moșii, pentru re-

vandicarea unor părți din zisa moșie încălcate de către numiții răzași și clăcași, cerând împreună și venitul acelor părți de pământ și a se confirma hotărnicia moșiei lor Rânceni-Spârcoceni, făcută de inginerul hotarnic Vișinat în anul 1891, prin care li se recunoaște dreptul — după documente — de proprietate asupra părților impresurate;

Având în vedere că reclamanții soții Dimitriu susțin : că cunoscându-se împresurați la moșia lor Rânceni-Spârcoceni la mai multe puncte de către răzași și foștii clăcași ai acelei moșii, în Iunie 1890 au cerut și obținut de la tribunalul respectiv, autorizarea inginerului hotarnic căpitan Dimitrie Vișinat ca să le hotărnicască zisa moșie, și aceasta prin hotărnicia ce a încheiat a constatat : că răzașii de Rânceni au încălcat — după cum se vede — la trunchiul scurt porțiunea de pământ dintre punctele No. 2 și 6 și literile *a* și *b*, la trunchiul lung numit «Isăcescu» au încălcat partea de pământ coprinsă între punctele No. 8, 12 și 15 și literile *c*, *d* și *e*, iar la trunchiul «Plitos» au încălcat fâșia de pământ aflătoare între punctele cu No. 22 și 17 și literile *z* și *i*, precum și tot locul numit „Holmul“, coprins între punctele 22, 21, 30, 35 și 34, asemenea și în siliștea satului au făcut numiții împresurările specificate de hotarnic la pagina 5 a hotărniciei. — Iar clăcașii de Rânceni, au încălcat la trunchiul «Plitos», bucata de pământ dintre punctele cu No. 17 și 16 și literile *I*, *h*, precum și o cătine în siliștea satului după lămuririle date de inginerul Vișinat la pag. 5 a hotărniciei sale, și prin reclamațiunea ce au intentat au cerut a li se restitui aceste părți impresurate împreună cu venitul lor de la 1870 și a li se recunoaște dreptul proprietății lor și asupra a zece stânjenii de pământ, ce au cumpărat de la Oșog și a Diaconului, care stânjenii li s'au delimitat de hotarnic în mijlocul moșiei răzășească în toată întinderea ei;

Având în vedere că părății se apără de pretențiunea reclamanților cu prescripțiunea de 10 și 30 de ani și anume, răzașii susțin : că stăpânesc locurile pretinse de reclamanți — afară de Holm, care îl recunosc că aparține reclamanților și pe care ei nu l-au stăpânit nici odată — de mai bine de 30 de ani, și prin urmare le au câștigat prin uzucapiune; iar foștii clăcași întâmpină că și dînșii stăpânesc de bună credință pământul ce li se reclamă, de când li s'au delimitat la 1865, pământurile asupra cărora au fost împroprietăriți după legea rurală din 1864, și ca atare titlul lor este legea aceasta, care le-au dat dreptul de proprietate, iar de atunci fiind trecuți zece ani, s'au prescris dreptul acțiunii reclamanților și ei au câștigat uzucapiunea.

In ce privește pe răzași ;

Având în vedere că răzașii de Rânceni-Spârcoceni, spre a dovedi prescripțiunea propusă, au invocat proba testimonială ce li s'a admis și efectuat la fața locului de către supleantele delegat de tribunal, unde martorii :

Vasile Andoni, Vasile Grigoriță, Constantin Chiriac și Stefan Ciochina, au arătat că pământurile ce se revandică afară de Holm — le stăpânesc răzașii de mult timp, afirmând unii că ar fi de peste 40 și alții de peste 50 de ani în posesiunea lor; dar aceste mărturii nu pot fi considerate ca sincere și veridice, întru cât documentele pe care se întemeiază ambele părți stabilesc contrariul și anume : la 1783 hotarnicul Vornic de poartă Vidrașe, din ordinul Domnului Alexandru Constantin Voivod — conform cu documentele vechi prezentate de toți proprietarii moșiei Rânceni Spârcoceni, între care documente se află și cărți Domnești de la Stefan Petru Voivod, Ioan Theodor Voivod și Ioan sin Theodor Voivod au măsurat și hotărnicit întreagă acea moșie, arătând că au stălpit cu pietre toate părțile răzășești, cât și partea lui Dumitrașcu logofăt de taină, care este suitorul casei Plitos și că rămânând mulțumiți toți răzașii și compartașii lăuntrici, precum și megieșii, au scris hotărnicia.

În urmă la 1844 Mai 14 Vornicul de poartă Vasile Tenea, din motivul cererii făcută de răzașii stăpânitori în moșia Rânceni-Spârcoceni, fiind numit hotarnic de către Divanul apelativ al țerei de jos de a alege și stâlpi părțile fie-cărui compărtași, hotărnicind din nou această moșie, arată că între alte documente prezentate de răzași, s'au întemeiat mai cu seamă pe hotarnica lui Vidrașe din 1783 — după a căreia coprindere zice că a găsit și atunci stăpânindu-se de către toți compărtașii pământurile lor, fără nici o contestare în curs de 61 de ani ce s'au strecurat de la facerea acelei hotărnicii, și dar luând-o și el de bază a ales și stabilit — conform cu ea — toate trupurile de pământ cumpărate până atunci de defunctul Gh. Săulescu părintele Doamnei Dimitriu, în care trupuri de pământ se coprinde și partea de moșie a casei Isăcescu-Codreanu, trecută lui Săulescu prin o transacție, și a ales și stălpit tot odată și părțile de pământ a tuturilor răzașilor după spița neamului lor.

Această hotărnicie s'a întărit provizor de tribunal la 3 Decembrie 1845 sub No. 5092 și statornic — după îndeplinirea formalităților legale la 16 Martie 1861 sub No. 12 —, până la care dată constată tribunalul, că nu s'a arătat nimeni cu vre-o contestare asupra ei. În fine la 1870 răzașii zisei moșii, crezând că Săulescu pe nedrept stăpânește partea de pământ numită «Musata», ce aparținea din trupul «Isăcescu», a cerut și obținut autorizarea inginerului Gh. Buță, de a hotărnicii, moșia lor despre toată partea din Rânceni-Spârcoceni, fosta proprietate a casei Isăcescu, cu care autorizare, conformându-se inginerul Buță, s'au mărginit cu cercetarea numai la linia despărțitoare stăpânirii răzașilor despre partea Isăcescu aflătoare în stăpânirea lui Săulescu și prin hotărnicia ce au încheiat la 6 Mai 1870 — zice : că în planul ce au ridicat la acea ocaziune, au însemnat părțile de pământ aflate în posesiunea cliro-

In ce privește pe foștii clăcași de Rânceni;

Având în vedere că aceștia pentru pământul cât constată inginerul hotarnic Vișinat că stăpânesc mai mult peste ceia ce le acordă legea rurală din 1864, opun usucapiunea prin o stăpânire continuă și pașnică de 10 ani; dar spre a căpăta această usucapiune se cere de art. 1895 c. c. o justă cauză și bună credință care condiționează prin art. 486 și 1847 din acel cod se explică că posesorele trebuie să posedă imobilul ca proprietar în puterea unui titlu translativ de proprietate, și în specie titlul numiților foști clăcași este legea rurală din 1864—care determină anume cât pământ și loc de case li s'au convenit precum s'a constatat aceasta prin procesul verbal al comisiunii respective și prin tabela litera A, dar legea rurală nu poate să le constituie un just titlu, de cât pentru aceea ce aveau dreptul să li se dea după acea lege, restul li posed prin urmare fără titlu și nu pot invoca pentru el usucapiunea; nu pot asemenea să susțină că tot pământul cât li au ei în stăpânire li s'au dat la delimitare și că reclamanții neatacând această operațiune pe căile prescise de legea rurală și regulamentul pentru aplicarea ei, n'ar mai putea cere acum acel teren, fiind că contestațiunile la autoritățile pervăzute în citata lege puteau să se facă numai când constatările cerute de acea lege nu s'ar fi făcut în conformitate cu dispozițiunile ei, relativ la liquidarea drepturilor clăcașilor ori a respectării drepturilor proprietarilor, iar nu și când abuziv sau prin eroare s'ar fi dat în stăpânirea împroprietăriților, mai mult de cât se cere de titlul lor, căci atare fapt intră și se regulează după dreptul comun, prim urmare fiind constatat prin hotărnicia inginerului Vișinat că foștii clăcași de Rânceni stăpânesc în câmp și în siliștea satului mai mult de cât le acordă titlul lor, în câtimea anume specificată de el prin zisa hotărnicie, trebuie să delase acel prisos în stăpânirea reclamanților.

Având în vedere că numiții clăcași după cum au arătat martorii ascultați la ancheta locală—stăpânesc arătatele pământuri în întindere cum li s'au dat la delimitare, și se admite că ei n'au putut cunoaște vișul acelei lucrări ingineresti, se consideră că au fost stăpânitori de bună credință și ca atare nu li se poate pretinde și venitul acelor câtimii de pământ ce au posedat mai mult, pentru care cuvânt nici la plata de cheltueli de judecată în favoarea reclamanților nu pot fi obligați.

Pentru aceste motive redactate de d-l Membru Gh. Dimachi, Curtea, admite apelul lui Alexandru Dimitriu și a soției sale Elena Dimitriu născută Săulescu.

Reformă sentința tribunalului Fălciu No. 168 din 24 Iunie 1894 și prin consecință confirmă hotărnicia și planul moșiei Rânceni-Spârcoceni, cu corpurile ce o compun situată în județul Fălciu comuna Rânceni, Plasa Prutu Mijloc, făcută de inginerul hotarnic Căpitan Dimitrie Vișinat în anul 1891... etc. etc...

(ss) Gh. Dimachi, G. Roiu, N. Volenti, M. B. Cantacuzino.

CURTEA DE APPEL DIN IAȘI, SECȚIA II

Audiența de la 30 Maiu 1895

Președinția d-lui I. T. BURADA, președinte

Deciziunea No. 91

George Pavloff ou Ion C. Pavli

Succesiune.—Punere în posesiune.—Ce trebuie să dovedească cel ce reclamă o moștenire ca rudă, și cel ce o cere în baza unui testament.

Testament olograf. — Ce este testamentul olograf. — Ce trebuie să dovedească cel ce reclamă o moștenire în baza unui testament olograf când scrierea și subscrierea din testament nu sunt recunoscute ca ale defunctului de către moștenitorii de sânge.

In litigiul ce poartă asupra trimiterei în posesiunea unei succesiuni, partea care o reclamă în calitate de rudă cu defunctul trebuie să dovedească rudenia sa în gradul cel mai apropiat cu defunctul, iar partea care o reclamă în calitate de legatar universal, în baza unui testament olograf a cărui scriere și subscriere nu se recunosc de moștenitori că ar fi ale defunctului, trebuie să dovedească sinceritatea testamentului de care se servă.

Testamentul olograf nu este, prin natura sa, de cât un act subsemnătură privată, și ca atare forța sa probantă nu face credință de scrierea și subscrierea din el, astfel că atunci când scrierea și subscrierea nu se recunosc, celui ce se servă de un asemenea testament îi incumbă sarcina de a dovedi sinceritatea testamentului prin verificare de scripte, și ori-ce alte probe.

S'au ascultat d-nii: Vasile Dimitriu, Pandelescu Zamfirescu și B. Sculy Logotetides, avocații apelantului George Pavloff, în dezvoltarea și susținerea motivelor de apel, și d. Dimitrie A. Greceanu, T. Stelian și Gr. Macri, avocații intimatului Ion C. Pavli, în combateri.

Curtea deliberând,

Văzând apelurile interjectate de Gheorghe Pavloff și de Ioan Pavli contra sentinței tribunalului Iași secția III, No. 230 din 10 Decembrie 1894, apeluri jonctionate prin jurnalul acestei Curți No. 2209 din 16 Decembrie 1894;

Văzând că prin citata sentință tribunalul de prima instanță respingând cererea lui Ion Pavli de a fi pus în calitate de moștenitor de sânge, ca rudă colaterală în gradul cel mai apropiat în posesiunea moștenirii lui Gheorghe Pavli, a recunoscut lui Gheorghe Pavloff calitatea de legatar universal al defunctului în puterea unui testament olograf cu data de 16 Maiu 1892, și a ordona, trimiterea acestuia în posesiunea averii de succesiune: că declarațiunea făcută în prima instanță din partea lui Ion Pavli că nu recunoaște scrierea și subscrierea din testamentul invocat de Gh. Pavloff, a fost înlăturată de tribunal pentru motivul că Ion Pavli nu s'a prezentat în persoană la termenul fixat spre a 'și face declara-

țiunea cerută de lege; că reprezentanții lui Ion Pavli reînviind în a doua instanță declarațiunea lor, Curtea a procedat la o verificare de scripte, ordonând succesiv o expertisă prin comparațiune de acte și o anchetă cu martori;

Având în vedere rezultatul expertizei și a anchetei, — examinând toate actele înfățișate în instanță, și ascuțând concluziunile luate de reprezentații părților — și;

Considerând că litigiul purtând asupra trimeterei în posesiunea unei succesiuni, cerută pe de o parte de Ion Pavli ca moștenitor în virtutea legii, și pe de altă parte de Gh. Pavloff, care se pretinde legatar universal în virtutea unui testament olograf, singura dovadă ce incumbă celui dintâiu în sprijinirea cererei sale este dovada înrudirei sale în gradul cel mai apropiat cu defunctul, iar cel de al doilea care în justificarea calității sale de legatar universal invoacă un testament olograf a cărui scriere și subscriere nu se recunoaște de moștenitor, trebuie să facă dovadă de sinceritatea testamentului ce 'l exhiba; că în adevăr testamentul olograf nu este prin natura sa, de cât un act sub semnătură privată, și ca atare conform art. 1176 cod. civ. forța sa probantă nu face credință de scrierea și subscrierea din el; că atunci când moștenitorul căreia actul se opune uzând de facultatea ce 'i acordă art. 1147 c. civ., declară că nu recunoaște scrierea și subsemnătura autorului său acel ce 'l exhibă, e dator pentru ca proba ce 'i incumbă să fie completă, să dovedească prin verificarea de scripte sinceritatea testamentului;

Considerând că în specie această dovadă nu s'a făcut în mod convingător; că părerea experților, cari prin raportul lor conchid, că actul în litigiu emană de la defunctul Gh. Pavli, nu este, cu tot caracterul ei categoric de natură a atrage convingerea Curței, întru cât, chemată a pronunța în mod suveran și ținând seamă de toate elementele produse în cauză, ea găsește din chiar conținutul actului și din alăturarea lui cu actele de comparațiune prezentate de părți, precum și mai cu seamă din împrejurările de fapt rezultând din ancheta prin martori, și din actele produse, motive puternice cari esclud soluțiunea propusă de experți;

Considerând că la examinarea testamentului din 16 Maiu 1892 se observă o nesiguranță în formarea trăsăturilor, și o apăsare a condeiului, — care nu se găsește în scrierea din actele de comparațiune produse de părți; că aceste particularități sunt mai cu deosebire caracteristice în iscălitura din testament, în care se constată chiar câte-va trăsături, precum la litera G, la literile finale și la parafă — cari nu sunt conforme cu trăsăturile din subsemnăturile din actele de comparațiune; că apoi formula scurtă, conciză și juridică a testamentului, lipsa vre-unei manifestațiuni religioase și a vre-unei preocupățiuni de ordine sufletească, termenele întrebuintate, precum și ortografia corectă, constitue atâtea împrejurări cu totul nepotrivite cu vârsta, cu caracterul cu obiceiurile lui Gh. Pavli, cu modul său de a gândi

și de a scrie, cu gradul său de cultură și cu cunoștințele sale, mai cu seamă în ce privește limba românească; că aceste nepotriviri cărora nu s'a putut da o explicațiune plausibilă și care se deduc din alăturarea testamentului din 16 Maiu 1892 cu actele de comparațiune și în special cu două testamente posterioare, care netăgăduit emană de la def. Gh. Pavli permit de a pune în îndoială concluziunea categorică dedusă de experți din asemănarea scrierei și subscrierei din testament cu acele din actele defunctului, și de a se întreba dacă această asemănare nu 'și poate avea explicațiunea sa în talentul vre-unui imitator experimentat;

Considerând că fiind dată personalitatea lui Gh. Pavli ast-fel cum 'l descriu martorii, cari au trăit în intimitatea lui, ca un om la care formele și obiceiurile religioase precum și legăturile de familie jucau un mare rol, — este greu de admis ca el să fi putut vre-o dată concepe idea de a 'și face ultimul act de voință fără a se gândi nici la rudele sale, nici la persoanele care 'i prestaau serviciile lor, nici la vre-o operă religioasă sau de bine-facere. Că ancheta nu stabilește fapte, care să fi fost de natură a inspira lui Gh. Pavli pe la sfârșitul vieții sale, o afecțiune atât de mare și atât de exclusivă către Gh. Pavloff, în cât să-l facă să sacrifice acestuia toate afecțiunile și toate legăturile pe care le avusese și le păstrase în tot decursul vieții; că depunerea martorului Agapi, care după cum arată alți martori, nu pare a fi avut în casa lui Gh. Pavli o situațiune de intimitate, care să 'i fi permis de a primi confidențele acestuia, și care arată că defunctul 'i ar fi vorbit de afecțiunea sa pentru Gh. Pavloff pe care l'ar considera ca un fiu al său, această depunere e contrazisă prin arătările altor persoane, cari trăeau mai de aproape cu defunctul, d. Hartulari, dr. Hertenberg și alții, din cari rezultă că cu toate relațiunile frecvente și amicale ce existau de câțiva ani între Gh. Pavloff și defunctul, acesta 'l considera mai mult ca un om de afacere, și că actele ce le îndeplinea ca atare dădeau loc de multe ori din partea clientului la critice puțin măgulitoare, prin care chiar buna credință a avocatului său erau puse în îndoială; că pe de altă parte din depuneriile persoanelor cari trăeau în relațiuni intime și zilnice cu defunctul d-r. Hartulari, doctor Hertenberg, Preotul Pompilian, Joița Popovici, Anica Luchi și alții, rezultă că la diferitele ocazii în care Gh. Pavli a vorbit de depuneriile relative la avutul său, a menționat rudele sale, a vorbit de opere religioase și de bine-facere, fără însă ca nici odată nici una din persoanele care 'l înconjura să fi putut bănui intențiunea sa de a dispune de avutul său în favoarea lui Gh. Pavloff; că din contra, pe nepotul său Ion Pavli cu care stăpânea în indivisiune averea imobiliară ce o moștenise de la frații, n'a încetat de a-l considera ca moștenitorul său; că nemulțumirea ce după spusele unora din martori ar fi avut în contra lui, s'a modificat intențiunile sale și că în ori-ce caz această

intențiune a manifestat'o din nou la ultima boală, așteptând cu nerăbdare pe nepotul său, primindu-l cu dragoste și cu emoțiune, dându-i pe seamă întreaga sa avere, recomandându-l de stăpân față cu arendaș și cu slujbaș, zicându-i că totul este al său, rugându-l de a nu însurăna casa și enumerându-i diferitele persoane în favoarea cărora luase vre-o dispozițiune; că această atitudine nu s'ar esplica din partea unui om, care ar fi avut conștiință de o dispozițiune luată mai înainte și nerevocată, prin care ar fi lăsat întreaga sa avere unui altul străin;

Considerând în fine, că testamentele posterioare cu data de 19 Mai și 31 August 1893, care se recunosc de ambele părți din proces ca emanând de la Gh. Pavli, și prin care defunctul, dispunând de averea sa mișcătoare în favoarea mai multor persoane, lasă și 3000 lei lui Gh. Pavloff, rugându-l să aducă la îndeplinire dispozițiunile, aceste testamente esclud posibilitatea existenței unui testament anterior prin care s'ar fi dispus de întreaga avere mobilă și imobilă în favoarea aceleiași Gh. Pavloff, căci în adevăr nu e admisibil ca Gh. Pavli, care după cum rezultă din toate actele, din anchetă și din desbateri, era necunoscător în ale legilor, și care prin urmare nu putea să bânuiască nici teoria juridică a confuziunii, nici teoria revocațiunii testamentelor pe cale laturalnică, să fi conceput ideea de a dispune de un legat singular în favoarea aceleiași persoane pe care o constituise prin o dispozițiune anterioară legatară universală asupra întregii sale averi, fără ca în mod expres și categoric, să revoace dispozițiunea sa anterioară, dacă ea ar fi existat;

Considerând că din cele ce preced reese, că dacă în specie comparațiunea de scripte nu conduce de cât la un rezultat îndoelnic; față cu faptele stabilite prin anchetă și cu actele produse în instanță și netăgăduite de părți, nu se poate susține, că testamentul cu data de 16 Mai 1892 exibat de Gh. Pavloff emană în realitate de la def. Gh. Pavli.

Pentru aceste considerente, conform dispozițiunii No. 182 pr. civ. Curtea scoate actul din proces.

In fond,

Curtea deliberând,

Văzând că calitatea lui Ion Pavli de nepot de frate a defunctului și de înrudire în gradul cel mai apropiat s'a dovedit înaintea primei instanțe; că taxele cuvenite statului s'a achitat;

Pentru aceste motive redactate de d-nu consilier M. B. Cantacuzino, Curtea, respinge apelul făcut de Gheorghe Pavloff în contra sentinței trib. Iași secția III No. 230 din 10 Decembrie 1894; Admite apelul făcut de Ioan Pavli, reformă sentința tribunalului menționată No. 230 și permite d-lui Ioan Pavli de a intra în posesiunea averei de succesiune rămasă după urma def. Gheorghe Pavli.

(ss) I. T. Burada, D. Sofian, M. B. Cantacuzino.

INFORMATIUNI

Numiri în magistratură

D-l Eugeniu E. Vincler, actual jude sindic la trib. Ialomița, în aceiaș calitate la trib. Buzău, în locul vacant; d. Ion Negreanu, actual jude instructor la trib. R.-Sărat, jude sindic la trib. Ialomița, în locul D-lui E. E. Vincler; d. Costantin Gr. Ghiorghiu, actual procuror la trib. R.-Sărat, jude instructor la același tribunal în locul D-lui Ion Negreanu, d. Vasile Tufescu, actual substitut la trib. Tulcea, procuror la trib. R.-Sărat în locul d-lui Const. Gheorghiu; d. Ramiro N. Savinescu, substitut la Trib. Suceava în locul D-lui M. Moisiu. înaintat; d-l M. Grigorescu actual jude de pace la Andreești, judecător de instreție la trib. Gorju; d. C. Rătescu, actual substitut la trib. Buzău, procuror la trib. Muscel; d. V. Drăgan, licențiat în drept, s'a numit substitut la trib. Buzău; d. N. Luca actual jude de pace la Tulcea, substitut la trib. Tulcea; d. Ștefan Czuntu, actual jude de pace la Buhuși, supleant la trib. Fălciu; d. M. Panaitescu, licențiat în drept a fost numit jude de pace la Șerbănești. (Olt)

Amicul și valorosul nostru colaborator d. Ștefan Czuntu, actual jude de pace la Buhuși a fost înaintat Supleant la Tribunalul Fălciu.

D-nu Czuntu, a cărei valoare juridică cititorii au putut a o aprecia și din articolele publicate în ziarul nostru, este o bună achizițiune pentru Trib. Fălciu

Felicitându-l pentru această înaintare, sperăm că d-nu Czuntu ne va folosi și pe viitor cu valoarea d-sale colaborare.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

TRATATUL DE DREPT COMERCIAL

PARTEA III-a VOL. I

DE

C. N. TONEANU

Avocat, Galați

Se află de vânzare pe preț de 2 lei la autor în Galați, la librăria «Socec» în București și «Șaraga» în Iași și la Tipografia Codreanu & Săvoiu, calea Rahovei No. 5. Asemenea partea I și a II-a pe preț de 10 lei ambele.